

ПРЕДСТАВНИК

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008

E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua

тел. (044) 253 48 59, факс 226 34 27

12.02.2020 № 02-5/149/2020-3

На № _____ від _____.20__

**Голові Профспілки працівників
освіти і науки України**

Труханову Г.Ф.

вул. Ярославська, 6, м. Київ, 04071

Шановний Георгію Федоровичу!

На звернення ЦК Профспілки працівників освіти і науки України від 12.02.2020 № 02-5/149 щодо наявності дискримінаційних норм в проекті Закону України «Про повну загальну середню освіту» (реєстр. № 0901) повідомляю наступне.

У межах здійснення парламентського контролю за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина та захистом прав кожного на території України і в межах її юрисдикції Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) було опрацьовано проект Закону України «Про повну загальну середню освіту» (реєстр. № 0901). Зокрема, було встановлено, що зобов'язання педагогічних працівників державних і комунальних закладів загальної середньої освіти, які досягли пенсійного віку, працювати на основі трудових договорів, що укладаються на певний строк, є по своїй суті дискримінаційним.

З огляду на зазначене, керуючись статтями 13, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», статтею 10 Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», пунктом 8 статті 14, пунктом 4 статті 15 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», до Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій було направлено лист Уповноваженого (від 22.11.2019 № 6296.2/19/28.3) щодо доопрацювання проекту Закону України «Про повну загальну середню освіту», зокрема вилучення зазначеної вище дискримінаційної норми з тексту законопроекту, запропонованого до другого читання.

18.12.2019 мною було взято участь у засіданні Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій, під час якого, в тому числі, відбувся розгляд законопроекту № 0901, та висловлено позицію Уповноваженого стосовно наявності в тексті законопроекту, прийнятому у першому читанні, цієї дискримінаційної норми. Зокрема було заявлено, що зазначене положення містить ознаки прямої дискримінації за ознакою віку, суперечить Конституції України,

міжнародним зобов'язанням України (Директиві Ради 2000/78/ЄС, Рекомендаціям МОП № 162 та № 166), законодавству про працю та про соціальний захист населення, а також антидискримінаційному законодавству. В тому числі, мною було зазначено про необхідність його вилучення з тексту законопроекту, запропонованого до другого читання.

З огляду на те, що позицію Уповноваженого не було враховано під час голосування за остаточну редакцію законопроекту до другого читання, було направлено лист (від 21.12.2019 № 7159.2/19/28.3) до Голови Верховної Ради України з проханням врахувати позицію стосовно недопущення наявності дискримінаційних норм у тексті Закону України «Про повну загальну середню освіту» під час розгляду зазначеного законопроекту на засіданні Верховної Ради України. Проте, під час голосування за даний законопроект 16.01.2020 року, позицію Уповноваженого не було враховано.

За інформацією Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (лист від 04.02.2020 № 04-24/07-172) пропозиції щодо скасування норм та положень стосовно переведення педагогічних працівників пенсійного віку на строкові договірні відносини були предметом усебічних обговорень як на засіданнях Робочої групи, підкомітету з питань загальної середньої, інклюзивної освіти та освіти на окупованих територіях, так і на засіданнях Комітету з питань освіти, науки та інновацій. Такі пропозиції не були підтримані ні Комітетом, ні народними депутатами України під час ухвалення законопроекту в остаточній редакції.

Відповідно до статті 4 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» діяльність Уповноваженого лише доповнює існуючі засоби захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина, не відмінює їх і не зумовлює перегляду компетенції державних органів, які забезпечують захист і поновлення порушених прав і свобод.

Керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», статтею 10 Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» Уповноваженим направлено лист до Президента України з проханням застосувати право вето щодо прийнятого Верховною Радою України Закону України «Про повну загальну середню освіту» та відповідно до Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» направити його на повторний розгляд до Верховної Ради України з метою вилучення абзацу третьої частини другої статті 22 з тексту Закону та приведення його у відповідність до вимог чинного антидискримінаційного законодавства.

Рішення про подальші дії прийматимуться в залежності від результатів розгляду вищезазначеного листа Президентом України.

З повагою
Представник Уповноваженого з
дотримання рівних прав і свобод

В. Іванкевич